

Viljandi Arstide Liit 1920–2005

Marek Metsmaa, Eduard Viira – Viljandi Haigla

21. novembril 2005 täitub 85 aastat Viljandi Arstide Seltsi asutamisest.

21. novembril 1920. aastal toimus arstide M. Nõgese, J. Varese ja A. Zastrovi algatusel Viljandi Arstide Seltsi asutajaliikmete koosolek. Sellest võttis osa üheksa Viljandi arsti, lisaks olid nõusoleku seltsi astumiseks andnud viis kolleegi, kes ei saanud nimetatud koosolekul osaleda. Koosolekut juhatas M. Nõges, kes luges ette põhikirjakavandi, kuhu tehti mõned parandused. Viljandi Arstide Seltsi esimeheks valiti M. Nõges, abiesimeheks ja laekahoidjaks A. Zastrov, kirjatoimetajaks R. Tamberg.

Seltsi sihiks oli koondada enese ümber võimalikult palju Viljandi linna ja maa piirides töötavaid arste (põhikirja järgi võisid seltsi liikmeks astuda ka veterinaararstid ja väljaspool seltsi tegevuse piirkonda elavad arstid), õhutada kolleege teadus-

likule tegevusele ning aidata kaasa otstarbekohase arstiabi ja tervishoiu korraldamisele, anda oma liikmetele kõlbelist ja ainelist abi ning esindada nende huve. Ametlikult registreeriti selts Viljandi-Pärnu Rahukogus 14. veebruaril 1921 ning alates 2. aprillist 1921. aastal kuulus selts Eesti Arstide-seltside Liitu.

Seltsi esimeheks asutamisest alates kuni 1937. aastani ja aastatel 1945–1962 oli Mats Nõges. Koosolekute sagedus aastate jooksul varieerus: 1920. aastal toimus 2 koosolekut, 1926ndal ja 1927. aastal 12 seltsi üritust. Viljandi Arstide Seltsi korraldusel toimusid VI Eesti arstide päevad 27.–28. augustil 1927. a Viljandi Eesti Haridusseltsi Tütarlaste Gümnaasiumi saalis. Osales 61 arsti üle Eesti, esitati 24 ettekannet. XV Eesti arstide päevad toimusid 21.–22. augustil 1937. a Viljandi Eesti

Viljandi Arstide Liidu juhatus

haridusseltsi gümnaasiumis ja Jämejala vaimuhaiglas, osales 136 arsti.

Nõukogude okupatsioonivõimud tegid arstiseltside tegevusele lõpu: siseasjade rahvakomissari 22. oktoobri 1940. a otsusega Viljandi Arstide Selts likvideeriti. Arstide seltsi asemel registreeriti ENSV Tervishoiuministeeriumis Viljandi Teaduslik Arstide Selts ning 1945. aasta 16. septembril toimus selle seltsi esimene koosolek. Osales 15 arsti. Toimusid regulaarsed koosolekud ja aastast peeti keskmiselt 12 teaduslikku ettekannet.

Viljandi Arstide Liit taasmoodustati Viljandi Arstide Teadusliku Seltsi üldkoosolekul 6. juunil 1988. Viljandi Arstide Liidu peaesmärgiks on piirkonna rahva tervise kaitse, maakonna tervishoiupoliitika kujundamine, terve elukeskkonna ja tervislike eluviiside eest seismine ning meditsiinikultuuri edendamine, arstide kutse-eetika ja erialase väljaõppe edendamine. 27. septembril 1988 toimus Viljandi

Arstide Liidu üldkogu, millest võttis osa 72 arsti, kinnitati põhikiri, valiti eestseisus ja volikogu. Liidu vanemaks valiti Rein Kariis, pärast teda on olnud Viljandi Arstide Liidu vanemaks Mare Kindlam, Mai Soots, Gerry Inso ja alates 2002. aastast Marek Metsmaa. 1980. aastate lõpus ja 1990. aastate algul toimus käsikäes riikliku süsteemi muutusega ka Viljandi Arstide Liidu tegevuse nihkumine – akadeemilise tegevuse asendumine kutseliidu ametiühingulise tegevusega. Kuna enamik liidu liikmeid on Viljandi Haiglas töötavad arstid, siis on valdav töö olnud iga-aastaste kollektiivlepingute sõlmimine arstide liidu ja Viljandi Haigla vahel. Liidu liikmete arv on viimastel aastatel kasvanud, 2005. aasta kevadel kuulus Viljandi Arstide Liitu 91 arsti. Igal sügisel toimub traditsiooniline üldkogu koosolek, juhatus valitakse 2 aastaks. Juhatuse koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kuus.

marek@vmh.ee